

Mediakunst & Techniek

OBS De Tjotter
onderdeel van Stichting SchOOL

Openbare basisschool De Windroos
onderdeel van Stichting SchOOL

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Het doel	4
1.1 Vertrekpunt	4
1.2 Doelstellingen	4
1.3 Doelgroepen	5
1.4 Inhoudelijke uitgangspunten.....	7
2. Het proces	9
2.1 Ontwerpproces	9
2.2 Professionalisering	11
2.3 Resultaten.....	11
3. Organisatie	12
3.1 Ontwerpproces	12
3.2 Professionalisering	11
3.3 Over de samenwerkingspartners	14
4. Monitoring en Evaluatie	16
5. Toelichting op de begroting	16

Bijlagen:

1. Begroting
2. Doorkijkjes
3. Tijdslijn

Inleiding

Aan het eind van elk schooljaar voert Kubus gesprekken op alle basisscholen in Lelystad om behoeftes te inventariseren op scholen: sluit het huidige aanbod aan of liggen er op scholen nog andere vragen op gebied van kunst en cultuuronderwijs? Telkens kwamen er tijdens die gespreksrondes twee terugkerende thema's langs: nieuwe media en de relatie tussen kunstonderwijs en techniekonderwijs. Een derde van de scholen gaf aan dat er op dit gebied nog niet genoeg was in Lelystad en dat zij op deze gebieden graag meer wilden doen.

Deze behoefte komt overeen met de visie van provincie Flevoland op gebied van cultuureducatie waar in de nota cultuurbeleid 2017-2020 wordt benoemd dat "de relatie tussen cultuur en techniek past bij de identiteit van Flevoland."¹ In diezelfde nota wordt de ambitie geformuleerd om meer projecten te realiseren waarin deze relatie centraal staat. Ook in de intentieverklaring 'Flevoland kiest voor onderzoekend en ontwerpend leren' uit 2018, ondertekend door onder andere provincie Flevoland, gemeente Lelystad en de meeste Flevolandse scholenkoepels² wordt de ambitie uitgesproken om voor onderzoekend en ontwerpend leren aansluiting te zoeken bij cultuureducatie, vanwege de raakvlakken met techniekeducatie.

Deze ambities en wensen vormden voor de Kubus en FleCk de aanleiding voor het organiseren van een tweetal ontwerp sessies in november 2018 en februari 2019 met drie scholen (De Windroos, IKC het Mozaïek en de Tjotter). Het enthousiasme en de ideeën om een mooi project te ontwerpen rond mediakunst en techniek groeide in deze sessies en gaandeweg werd volkomen vanzelfsprekend dat we dit project samen willen gaan doen. Om de resultaten van het project breder toegankelijk te maken voor scholen in de regio vroegen we De Meerpaal in Dronten als derde samenwerkingspartner. Ook zij zien de combinatie tussen mediakunst en techniek als kansrijk voor hun scholen en waren daarnaast bereid om de eigen expertise op het gebied van animatie in te brengen in het ontwikkelproces.

Het resultaat is te lezen in dit plan. We kiezen voor een ontwerpgerichte co-creatie aanpak vanuit de methodiek van servicedesign om dit project te ontwikkelen. FleCk – Expertisecentrum voor cultuureducatie in Flevoland – heeft hier veel ervaring mee opgedaan tijdens een groot co-creatietraject dat zij is gestart in 2017 voor het vmbo. Alle partijen zijn enthousiast om deze methodiek ook toe te gaan passen binnen het primair onderwijs in Flevoland.

¹ 'Typisch Flevoland net even anders' p15

² De scholenkoepels die tekenden hadden in totaal 30 van de 33 Lelystadse scholen onder hun regie.

1. Het doel

1.1 Vertrekpunt

Het vertrekpunt is een reeks inzichten die wij bij het onderwijs hebben opgehaald in een aantal ontwerpessies in schooljaar 2018/2019 waarin met scholen en partners werd verkend wat er al gebeurt op het gebied van mediakunst en techniek en waar de behoeftes liggen.

Scholen geven aan dat de huidige projecten vaak worden ervaren als iets erbij, terwijl scholen ze graag geïntegreerd zien met hun natuur- en techniekmethodes. Ook geven de scholen aan dat leerkrachten kennis en vaardigheden missen om leerlingen te begeleiden op gebied van mediakunst en onderzoekend en ontwerpend leren.

De wensen van het onderwijs op het gebied van mediakunst onderwijs en techniek onderwijs zijn nog breed. Voornaamste inzicht is dat er een grote behoefte is om de leerlingen te leren competenties te ontwikkelen op het gebied van het doorlopen van het creatieve proces in mediakunst en onderzoekend en ontwerpend leren om zo leerlingen de mogelijkheden te geven hun talenten op deze gebieden te ontwikkelen. Met deze en andere inzichten in ons achterhoofd is een plan ontwikkeld voor een ontwerpproces waarmee we aan de wensen komende jaren invulling kunnen geven. De scholen Windroos, IKC het Mozaïek en de Tjotter zijn daarin mee-ontwerpende partners, alsmede scholen die de ontwikkelde producten gaan testen en implementeren. De Meerpaal, Kubus en FleCk hebben al eerder samengewerkt voor het ontwikkelen van lessen op gebied van mediakunst en hebben allen de wens om expertise op het gebied van mediakunst uit te breiden en te innoveren met (les)materialen, docenten en partners.

1.2 Doelstellingen

Hoofddoel

In dit project gaan we samen met de drie scholen de mogelijkheden van mediakunst in de context van techniekonderwijs verkennen. Mediakunst is onderdeel van de kunstdiscipline beeldende kunst. Het hoofddoel van dit project is om mediakunstabouwen te ontwikkelen voor groep 1 & 2, groep 3 & 4, groep 5 & 6 en groep 7 & 8 voor leerkrachten die ermee aan de slag willen en willen samenwerken met hun culturele omgeving. De bouwstenen bestaan uit lesmateriaal, tools en/of activiteiten die de school kan inzetten om haar curriculum op het gebied van kunst en cultuur en natuur & techniek duurzaam te versterken. Daarbij staat het onderzoekend en ontwerpend leren (en daarmee het creatief proces) centraal.

We doen dit omdat we het volgende willen bereiken bij de leerlingen:

1. De leerling maakt kennis met mediakunst in de breedte
2. De leerling leert een creatief proces te doorlopen om zo tot een (media) kunstwerk te komen
3. De leerling leert het proces van onderzoekend en ontwerpend leren te doorlopen.

Subdoelen

Om dit project en de doelstellingen op leerling niveau te realiseren is het noodzakelijk dat ook op het niveau van de leerkracht, school en culturele instellingen doelen gesteld worden. Zij zijn er samen verantwoordelijk voor dat bovengestelde doelen voor de leerlingen kunnen worden gehaald binnen de kaders van dit project.

Voor dit project formuleren we daarom de volgende subdoelstellingen:

De leerkracht:

1. Maakt in het project kennis met mediakunst in de breedte zodat deze bewust-bekwaam is:
 - a. Bewust van de mogelijkheden en rijkheid van mediakunst;
 - b. Bekwaam om deze te vertalen naar een schoolcontext;
2. Leert het creatieve proces te doorlopen op het gebied van mediakunst zodat deze bewust-bekwaam is:
 - a. Bewust in het doorlopen van een eigen creatief proces;
 - b. Bekwaam om het proces bij de leerling te begeleiden;
3. Leert het creatieve proces van onderzoekend en ontwerpend leren te doorlopen zodat deze bewust-bekwaam is:
 - a. Bewust in het doorlopen van een eigen proces van onderzoekend en ontwerpend leren;
 - b. Bekwaam om het proces bij de leerling te begeleiden

De culturele instellingen:

1. Vergroten hun expertise, materialen en netwerk op het gebied van mediakunst, onderzoekend & ontwerpend leren en vraaggericht ontwerpen.
2. Vergroten hun mogelijkheden om scholen goed te ondersteunen met mediakunst-bouwstenen die enerzijds maatwerk leveren voor de drie ontwerpscholen en anderzijds overdraagbaar zijn naar nieuwe Flevolandse scholen.
3. Verrijken de culturele infrastructuur van Flevoland door het bouwen van een provinciaal netwerk mediakunst & techniek waar scholen en instellingen gebruik van kunnen maken.

Op schoolniveau:

1. Sluit het project aan op de visie van de drie ontwerpscholen;
2. Sluit het project aan op de techniekmethode van de drie ontwerpscholen;
3. Kan het project gedeeltelijk door de leerkracht zelf gegeven worden; kan zij gedeeltelijk gebruik maken van partners in de culturele omgeving en voor het project ingevoerde kunstvakprofessionals
4. Bevat het project bouwstenen voor groep 1 tot en met 8;
5. Zijn de drie ontwerpscholen als volwaardige partner en klankbord betrokken bij de ontwikkeling van de bouwstenen, kunnen nieuwe scholen gebruik maken van al het ontwikkelde materiaal en leren van de ervaringen van de ontwerpscholen.

1.3 Doelgroepen

Leerling

Onze voornaamste doelgroep zijn uiteraard de leerlingen: zij worden uitgedaagd om binnen dit onderwijs hun creatieve talenten te verkennen en in te zetten. Zij zijn het die leren van en leren te werken met mediakunst. En zij zijn het die aan de slag gaan met onderzoekend en ontwerpend leren. Omdat we ervoor kiezen om dit project te ontwikkelen vanuit een servicedesign methodiek zal de leerling daarnaast ook betrokken worden als medeontwerper van de bouwstenen en de inhoud van het eigen onderwijs.

Leerkracht

De tweede doelgroep wordt gevormd door de leerkrachten, de dragers van het onderwijs. Zij brengen kennis van pedagogiek mee en kennis over hun scholen en onze hoofddoelgroep de leerling. Om het project te kunnen realiseren zullen zij zich kennis en vaardigheden eigen maken op het gebied van onderzoekend en ontwerpend leren, het doorlopen van een creatief proces en mediakunst en het vakoverstijgend inzetten hiervan. Zij staan aan het roer om bij de leerlingen de technische en creatieve vaardigheden te ontwikkelen en hen te durven laten vormgeven. We zullen

hier expliciet aandacht aan besteden in de vorm van deskundigheidsbevordering (professionalisering) en door leerkrachten (en hun schoolleider) te betrekken in het ontwerpproces.

Betrokken culturele instellingen

De derde doelgroep wordt gevormd door de culturele instellingen die betrokken zijn in dit project. Ook deze instellingen brengen ervaring mee en zullen zichzelf moeten ontwikkelen op sommige gebieden.

Kubus

Brengt mee:

- Ervaring met integratie van het creatieve proces in kunstonderwijs
- Ervaring met vakoverstijgend leren (taal en kunst)
- Expertise op het gebied van kunstonderwijs ontwikkelen

Zoekt:

- Vergroting van het netwerk van mediakunstenaars en -instellingen
- Verdieping en uitbreiding van de kennis van mediakunst die al aanwezig is
- Expertise op het gebied van onderzoekend en ontwerpend leren
- Bouwstenen op het snijvlak van kunst, media, natuur en techniek onderwijs die overdraagbaar zijn naar andere Lelystadse scholen.

FleCk

Brengt mee:

- Expertise op het ontwikkelen van onderwijs in co-creatie met diverse partners vanuit de servicedesign methodiek
- Ervaring met het ontwikkelen van lesprogramma's en professionaliseringsprogramma's rondom vakoverstijgend leren (taal en kunst, wereldoriëntatie en erfgoed en kunst)
- Ervaring in het integreren van techniek en creativiteitsontwikkeling
- Ervaring met integratie van het creatief proces in kunstonderwijs

Zoekt:

- Verdieping en uitbreiding van de kennis van mediakunst die al aanwezig is
- Verdieping van haar expertise op gebied van onderzoekend en ontwerpend leren
- Vergroting van het netwerk van mediakunstenaars en -instellingen
- Bouwstenen op het snijvlak van kunst, media, natuur en techniek onderwijs die overdraagbaar zijn naar andere Flevolandse scholen.

Meerpaal

Brengt mee:

- Ervaring met integratie van het creatief proces in kunstonderwijs
- Expertise op gebied, van fotografie, animatie en video
- Expertise op het gebied van kunstonderwijs ontwikkelen

Zoekt:

- Expertise op het gebied van vakoverstijgend leren & onderzoekend en ontwerpend leren
- Vergroting van het netwerk van mediakunstenaars en -instellingen
- Verdieping en uitbreiding van de kennis van mediakunst die al aanwezig is
- Bouwstenen op het snijvlak van kunst, media, natuur en techniek onderwijs die overdraagbaar zijn naar scholen in Dronten

Te betrekken (creatieve) instellingen en kunstenaars

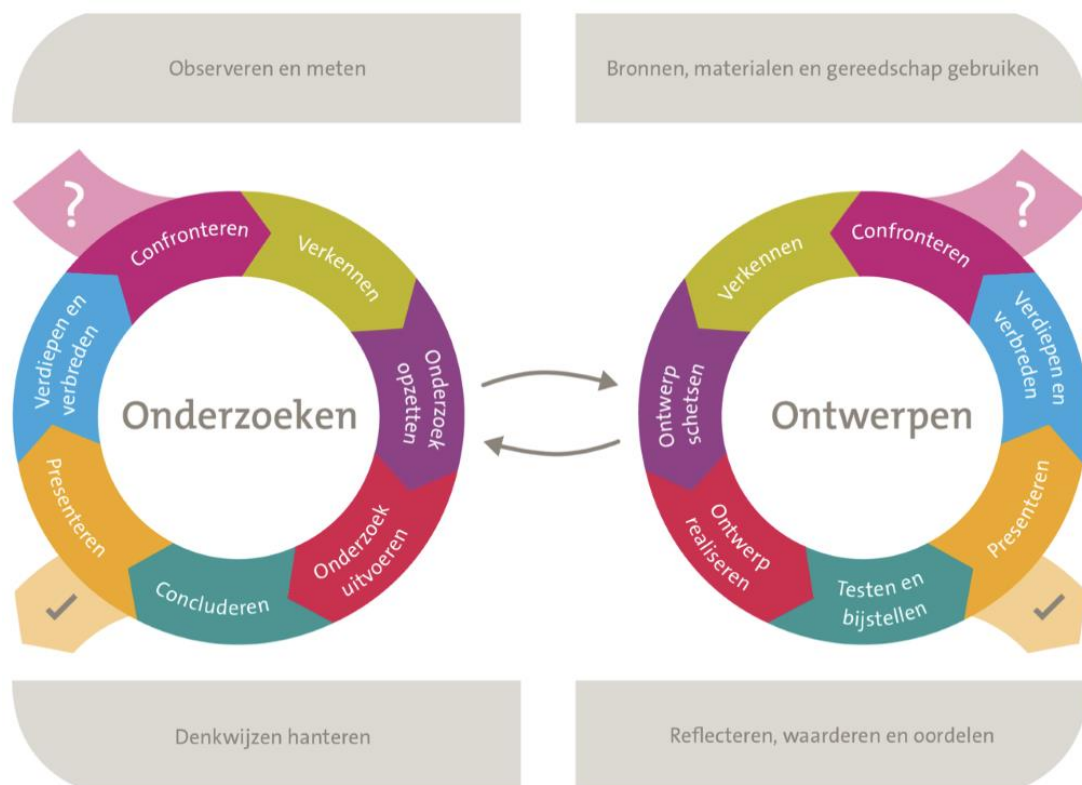
De laatste doelgroep wordt gevormd door creatieve instelling(en)/kunstenaars die in dit project mediakunst expertise inbrengen, en organisaties en bedrijven in de lokale en regionale omgeving die bezig zijn met innovaties op het gebied van natuur & techniek en vanuit maatschappelijk ondernemen een bijdrage willen leveren. Zij worden gaandeweg het ontwerpproces betrokken als

vierde partner bij het project en onderdeel van een professioneel netwerk dat ingezet kan worden op scholen zodra zij met het project aan de slag gaan.

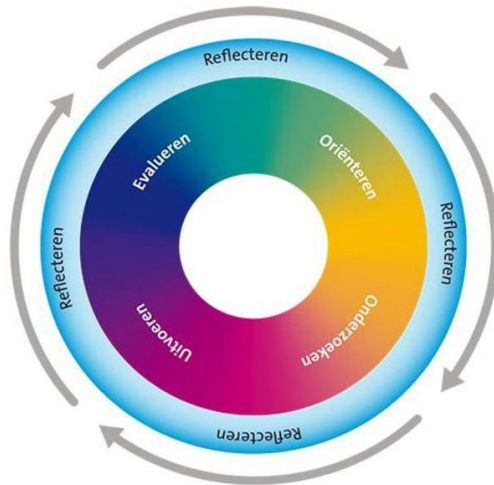
1.4 Inhoudelijke uitgangspunten

De relatie leggen tussen mediakunst en natuur- en techniekonderwijs en de domeinen kunstzinnige oriëntatie en oriëntatie op jezelf en de wereld is een invalshoek die veel mogelijkheden biedt voor inspirerend cultuuronderwijs. We zien veel raakvlakken tussen de procesmodellen van onderzoekend en ontwerpend leren en het creatieve proces (zie figuur 1 en 2, bron: SLO) waardoor we op schoolniveau doelen aan elkaar kunnen koppelen.

Als we de modellen van onderzoekend en ontwerpend leren en het creatieve proces naast elkaar leggen valt op dat veel onderdelen overeenkomen. Belangrijkste overeenkomst is misschien wel de verbeeldingskracht die bij zowel onderzoekend en ontwerpend leren als bij het creatieve proces aan de basis staat van het ontwerpproces. Bij het creatieve proces zijn deze mogelijkheden eindeloos en niet gebonden aan de wetten van de wetenschap of werkelijkheid, bij onderzoekend en ontwerpend leren moeten uitwerkingen blijven voldoen aan de mogelijkheden van de materiële wereld.

Figuur 1: Schema onderzoekend en ontwerpend leren³

Figuur 2: Schema van het creatieve proces

Bij Mediakunst & Techniek kiezen we ervoor om aan de slag te gaan met mediakunst omdat nieuwe media een grote rol spelen in de belevingswereld van leerlingen maar als kunstvorm nog weinig wordt toegepast op de Flevolandse scholen. Kinderen worden meer dan ooit omringd met media. Ze zien het voortdurend om zich heen in apps, games, op YouTube, op televisie etc. De populaire beeldcultuur consumeren ze in hun dagelijks leven. Met dit project vinden we aansluiting op wat betekenisvol is voor de leerling, waar hij zich mee bezighoudt. Daarbij gaan we verder dan het consumeren van media-uitingen, maar zoeken we de diepte op door het onderzoek en het ontwerp (het creëren) van mediakunstvormen centraal te stellen. Alleen al door de diversiteit aan technieken die in mediakunst een rol spelen, is het bij uitstek een kunstvorm die zich op het grensgebied tussen kunst en natuur en techniek bevindt. Denk bijvoorbeeld aan Aki Inomata met zijn Hermit Crab, het werk van Daan Rosegaarde of Pleasant Places van Quayola. Gert Biesta stelt al dat zowel wetenschap, kunst en technologie domeinen zijn die de grote vragen stellen, over het leven en over wie wij zijn.

Davide Quayola Pleasant Places

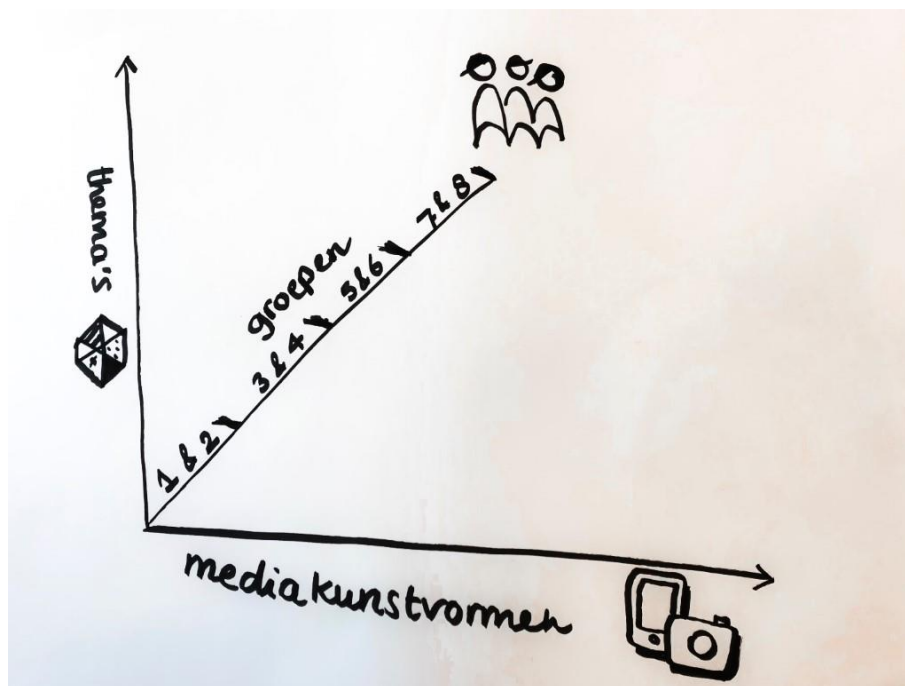

Van Gogh-Roosegaarde fietspad, Studio Roosegaarde

2. Het proces

2.1 Ontwerpproces

We kiezen ervoor om dit project in co-creatie met scholen en partners uit het mediaveld aan te gaan, waardoor kennis en vaardigheden voor alle partijen worden vergroot. Dit doen we aan de hand van de methodiek van servicedesign, een methode om producten of diensten te ontwikkelen met een klantbril op. De klant is in dit geval de leerling en de leerkracht. Zij worden betrokken bij het ontwerpen van de bouwstenen voor het eigen onderwijs (in vier bouwen: groep 1 & 2, groep 3 & 4, groep 5 & 6 en groep 7 & 8), het lesmateriaal en de activiteiten. Uitgangspunt is dat de thema's die behandeld worden bij Natuur en Techniek (Oriëntatie op jezelf en de wereld) gekoppeld worden aan de kunstdiscipline mediakunst (Kunstzinnige oriëntatie), zie figuur 3.

Figuur 3: De drie dimensies voor de vakoverstijgende leerlijn

De participerende scholen hebben daarbij een aantal praktische behoeften en randvoorwaarden aangegeven:

- Het project is geen “nieuw” project dat zorgt voor verzwaring van de werklast van de leerkrachten, maar maakt gebruik van de methoden of lesinhouden die al worden gebruikt
- Daarbij moeten leerkrachten concreet weten wat van hen wordt verwacht.
- Er is behoefte aan externe begeleiding en inzet van experts en kunstenaars.
- Indien gedacht wordt in projecten dan mogen deze ca. vier weken duren
- Er moet voldoende goed te bedienen materialen, software en hardware aanwezig zijn

In de jaarplanning van de drie scholen voor schooljaar 2019/2020 zijn al data vastgelegd voor de ontwerpbijschikkingen, teamtrainingen en perioden waarin we de bouwstenen van het project willen testen. Elke school heeft een eigen ontwikkelteam van twee leerkrachten en een directeur die mee-ontwerpen in het project. Zo ontstaat een ontwikkelteam bestaande uit leerkrachten en/of schoolleiders van de ontwikkelscholen, de ontwerpbegeleider vanuit FleCk en educatoren en/of kunstvakdocenten van Kubus en De Meerpaal. Daarnaast zal het ontwikkelteam telkens worden aangevuld met twee mediakunstenaars, experts of educatoren op het gebied van mediakunst of natuur & techniek vanuit een professioneel netwerk dat we rond dit project gaan bouwen.

Het ontwerpproces waarin we de bouwstenen ontwikkelen hebben we als volgt vormgegeven:

Het ontwerpproces start met een kick-off eind oktober. Daarin bepalen de ontwikkelteams de gezamenlijke ontwerp vraag, de ontwerp vraag per school, de thema's waarlangs we ontwerpen en een set ontwerpcriteria en -regels voor de co-creatie. Vervolgens vinden vier gezamenlijke ontwerpbijschikkingen per jaar plaats, waarbij de volgende cyclus doorlopen jaarlijks wordt doorlopen:

a. Onderzoek (oktober/november)

Scholen onderzoeken de beleving van leerlingen rond een gekozen thema. Ze verkennen hoe het gekozen thema nu invulling krijgt binnen het eigen curriculum en wat zij hiervan willen behouden of versterken (op leerdoel, inhoud en vorm-niveau).

Kubus, FleCk en Meerpaal onderzoeken welke mediakunstpartners en -docenten passen bij het gekozen thema en de ontwerp vraag, en betrekken minimaal één docent en één mediakunstpartner voor het co-creatieproces rond dat thema.

b. Ideeëngeneratie (medio november, interscolair)

De ideeëngeneratiesessie vindt plaats met alle betrokken partners in het co-creatieproces rond het thema. Met alle betrokkenen wordt gebrainstormd om zo veel mogelijk ideeën, concepten en mogelijkheden te verkennen hoe rond het gekozen thema met mediakunst en techniek aan de slag kan worden gegaan in de klas en op locatie.

c. Conceptontwikkeling (nov-januari)

Met de resultaten uit de ideeëngeneratiesessie gaan de educatoren van Kubus, De Meerpaal en de betrokken mediakunstpartners en -docenten aan de slag met het uitwerken van de projectconcepten voor groep 1 t/m 8, in samenspraak met de ontwerpers van de scholen.

d. Prototypeontwikkeling (medio januari, interscolair)

In een ontwerp sessie worden de lesconcepten uitgewerkt naar prototypes voor elke school, die daarna in school getest worden.

e. Prototype test (medio maart/april, per school)

Scholen testen in samenwerking met de culturele partners de prototypes en evalueren

met leerlingen en collega-docenten de prototypes, binnen de grotere context van hun ontwerpdoelen.

f. Bijstellingfase (medio mei, interscolair).

De prototypes worden met alle partners geëvalueerd waarna ze doorontwikkeld worden tot definitieve bouwstenen, die structureel kunnen worden uitgevoerd op de scholen en kunnen worden uitgerold naar meerdere scholen in de provincie.

g. Als het nieuwe lesmateriaal gereed is, krijgen leerkrachten **coaching on the job van een media-expert, zodat zij tijdens deze eerste uitvoering bewuste expert-begeleiding ontvangen.**

Het concrete eindproduct staat in grote lijnen omschreven maar is bewust inhoudelijk nog niet “dichtgetimmerd” omdat we de inzichten die we tijdens het ontwerpproces opdoen willen gebruiken. Hiermee komen we zoveel mogelijk tegemoet aan de vraag van de scholen en biedt het alle betrokken partijen de bewegingsruimte om de geformuleerde doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren teneinde een duurzaam eindresultaat te bereiken.

2.2 Professionalisering

Elk school neemt deel aan een traject van deskundigheidsbevordering bestaande uit vier teambijeenkomsten gedurende de looptijd van het project en een coaching on the job-traject in de fase van ontwikkeling en implementatie van de ontwikkelde bouwstenen. Zowel de trainingen als coaching on the job worden op maat gemaakt voor de scholen, zodat ingesprongen kan worden op de specifieke school gebonden leervraag. Naast dit leerproces wordt ook een interscolair leerproces gefaciliteerd dat ontstaat in de gezamenlijke ontwerpbijskomsten van de ontwikkelteams. Er is mogelijkheid kennis te nemen van elkaars kennis en ervaringen en ook gebruik te maken van elkaars ontwikkelde lessen.

Ook educatoren van Kubus, De Meerpaal, en participerende media-docenten worden geschoold vanuit een specifieke leervraag. De professionaliseringswensen van de partners liggen op het gebied mediakunst(toepassingen), onderzoekend en ontwerpend leren, coaching on the job, vakoverstijgend lesmateriaal ontwikkelen, procesgericht werken en servicedesign.

2.3 Resultaten

Aan het eind van het project zijn de volgende resultaten gerealiseerd:

- Voor leerlingen wordt mediakunst en natuur- en techniekonderwijs geïntegreerd aangeboden vanuit de principes van onderzoekend en ontwerpend leren en het creatief proces.
- Elk van de deelnemende scholen heeft op maat gemaakt bouwstenen opgehangen aan thema's en/of hun natuur- en techniekmethode.
- Er zijn trainingen en coaching on the job-trajecten ontwikkeld en gegeven aan leerkrachten om hun deskundigheid te bevorderen op het gebied van mediakunst, onderzoekend en ontwerpend leren, het creatief proces en de integratie hiervan met de school-thema's en/of natuur- en techniekmethode.
- De culturele infrastructuur in Flevoland op het gebied van mediakunst is duurzaam versterkt, met docenten, partners, expertise en (les)materiaal.
- Het project is breder uitgerold over meerdere scholen in de provincie Flevoland.

3. Organisatie

3.1 Projectorganisatie

Drie scholen binnen Lelystad hebben aangegeven met De Kubus en FleCk een proces in te willen gaan om dit project te ontwerpen en te implementeren binnen de eigen school. FleCk is daarbij verantwoordelijk voor het projectmanagement, de professionalisering/deskundigheidsbevordering en het ontwerpproces in servicedesign. Kubus is verantwoordelijk voor de inhoudelijke ontwikkeling en praktische uitvoering op de scholen. De Meerpaal levert inhoudelijke expertise en zorgt in samenwerking met FleCk voor de doorontwikkeling van de bouwstenen en uitrol van het project naar scholen in Dronten. Voor elk thema wordt gekeken welke mediakunstvorm we hierin centraal willen stellen en welke aanvullende expertise en innovatieve partners we hiervoor nodig hebben.

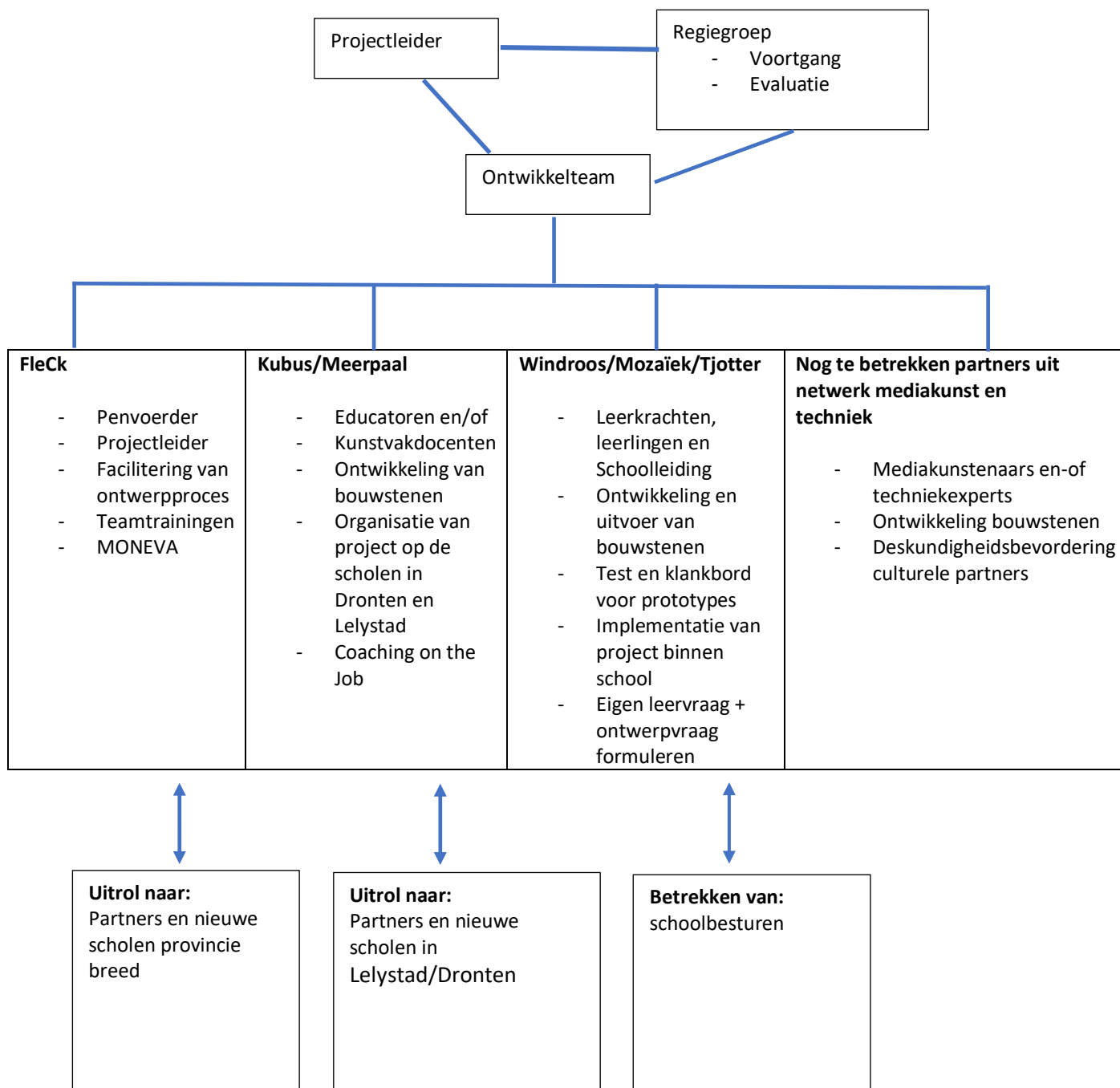
Voor lichte ondersteuning in het ontwikkelproces en het ontwerp van design thinking materialen werken we samen met servicedesignbureau Zeewaardig. Zij zijn op de achtergrond als sparrings- en ondersteuningspartner betrokken.

Binnen elke school wordt een ontwikkelteam samengesteld van twee leerkrachten en de directeur (die bij een deel van de bijeenkomsten aanwezig is) dat drie keer per jaar (met uitzondering van het eerste jaar waarin medio oktober een kick-off bijeenkomst plaatsvindt) samenkomt en zich samen met De Kubus, FleCk en De Meerpaal bezighoudt met het ontwikkelen van de bouwstenen. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de test en implementatie van het project op school en het vormgeven van de leervraag van de eigen school op basis waarvan FleCk een traject van deskundigheidsbevordering ontwikkelt (bestaande uit vier teamtrainingen per school gedurende de looptijd van het project). Als het nieuwe lesmateriaal gereed is zal implementatie in de praktijk plaatsvinden middels coaching on the job.

In figuur 4 is de organisatie van het project schematisch weergegeven.

Voor het slagen van dit project committeren alle samenwerkingspartijen zich aan de volgende randvoorwaarden:

- Co-creatie vraagt om actieve betrokkenheid vanuit de directies van de scholen.
- De ontwikkelteams van de scholen spannen zich in om draagvlak te creëren binnen de teams van de scholen
- FleCk en Kubus zijn transparant en duidelijk over de gevraagde tijdsbesteding van alle partners. Deze is realistisch en wordt ook vooraf ingepland door de scholen
- We investeren in duurzame materialen die gebruiksvriendelijk, toegankelijk en goed te onderhouden zijn.

Figuur 4: Organisatie van het project

3.2 Netwerk mediakunst en techniek

Kubus, FleCk en de Meerpaal hebben een goed netwerk in de regio. Schilpartners die mogelijk in beeld komen bij de ontwikkeling van dit project op het gebied van natuur en techniek zijn o.a. Batavialand, Waterschap Zuiderzeeland en IVN. Op het gebied van mediakunst en onderzoekend en ontwerpend leren gaan we actief bouwen aan een nieuw netwerk. Voor de hand liggende partners als Flevomeer Bibliotheken horen hierbij maar we zoeken ook expertise die iets kan brengen wat nu nog niet aanwezig is in Flevoland: partners, kunstenaars of experts op het gebied van bijvoorbeeld game design, virtual reality, lichtontwerp of creatief programmeren. Aan de hand van de behoeftes die de scholen worden hier gericht partners voor benaderd. Op dit moment zijn een tweetal partners

al benaderd met de vraag of zij warm worden van ons projectplan en zouden willen fungeren als mogelijke schilpartner in ons project:

a. Windesheim Flevoland – Expertise onderzoekend en ontwerpend leren

Het lectoraat Leiderschap in Onderwijs en Opvoeding van Hogeschool Windesheim Flevoland doet onderzoek naar de rol van rijke leeromgevingen op verschillende leerprocessen, zoals de ontwikkeling van taalvaardigheid, zelfsturing, probleemoplossend en onderzoekend vermogen en verbeeldingskracht. Hogeschool Windesheim is partner van het Lectorenplatform op het snijvlak van Kunst, Wetenschap en Technologie. Het project Mediakunst past goed bij het onderzoeksprogramma van het lectoraat en bij de ontwikkelagenda van de opleidingen Leraar Basisonderwijs en Pedagogisch Educatief Professional. Vanuit het Lectorenplatform kan inspiratie en expertise worden ‘ingevlogen’. Het is denkbaar om een onderzoeksproject op te zetten zodat de ontwikkelingen en opbrengsten van het project Mediakunst onderzoeksmatig kunnen worden gevolgd.

b. Kunst Centraal – Expertise mediakunst en ervaring met soortgelijk ontwerptraject

Kunst Centraal voert in de provincie Utrecht samen met Zeewaardig soortgelijk project uit op het gebied van mediakunst. Kunst Centraal ziet kansen voor uitwisseling op de volgende punten:

- Tussen projectleiders: proces/ organisatie (ontwerpen vanuit servicedesign, rol culturele partners, betrekken leerlingen, etc.) en inhoud (o.a. criteria voor mediakunsteducatie, deskundigheidsbevordering leerkrachten)
- Netwerk mediakunstenaars. Kunst Centraal heeft al een rijk netwerk van goede mediakunstenaars waarmee zij samenwerkt.
- Curriculum: hoe krijgt mediakunst een vaste plek in het onderwijs?

3.3 Over de samenwerkingspartners

FleCk

FleCk is het expertisecentrum cultuureducatie voor Flevoland, het aanspreekpunt voor scholen, schoolbesturen en cultuuraanbieders die aan de slag willen met cultuuronderwijs en behoefte hebben aan advies, scholing en ondersteuning op dit gebied. FleCk werkt nauw samen met de lokale partners voor cultuureducatie (waaronder Kubus) in alle zes Flevolandse gemeenten. FleCk heeft als centrale doelstelling om het cultuuronderwijs in Flevoland te verankeren en verbeteren.

expertisecentrum
cultuureducatie
flevoland

Kubus

Kubus is het centrum voor Kunst & Cultuur in Lelystad. Kubus verbindt zoveel mogelijk Lelystedelingen met kunst en cultuur bij de Kubus zelf, maar ook in de wijken en op scholen. Het stimuleren van enthousiasme in (de beoefening van) kunst en het ontwikkelen van creatief talent staat centraal. Kubus is hét cultuurloket voor de scholen van Lelystad, adviseert scholen organiseert cultuureducatie activiteiten: op school en in de vrije tijd. Daarnaast is de Kubus theater, concertzaal, open podium en tentoonstellingsruimte in één.

De Meerpaal

De Meerpaal is het centrum voor kunst en cultuur in Dronten. De Kunstwerkplaats is de afdeling die zich bezighoudt met cultuureducatie en heeft als doel om zoveel mogelijk leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs op zinvolle wijze in aanraking te brengen met een variatie aan kunstdisciplines. Zij werkt hierbij samen met de scholen, aanbieders en lokale/ regionale partners in de gemeente Dronten.

IKC Het Mozaïek

Op Het Mozaïek spelen en leren kinderen in een pedagogisch klimaat, wordt er gewerkt met PBS en methodes voor sociale en emotionele ontwikkeling. Bestaande onderwijsmethodes worden losgelaten, het gaat om maatwerk voor ieder kind op weg naar persoonlijke leerreizen. Het Mozaïek laat kinderen met veel verschillende onderwerpen, activiteiten en werkvormen kennismaken zodat ze zich op de leergebieden breed ontwikkelen. De nadruk bij Het Mozaïek ligt echter op taal, rekenen en lezen. In deze vaardigheden ligt de sleutel tot succes in het vervolgonderwijs. De ambitie van Het Mozaïek is dat de kinderen hierin uitblinken. Onderkend wordt dat cultuuronderwijs een sleutelrol speelt in het leren ontdekken en verder uitbouwen van talent en daarom zal ook hier expliciet aandacht aan worden besteed. IKC Het Mozaïek: wil graag groepsdoorbroken kunst, cultuur en techniek inzetten als middel voor taal en rekenen en dit koppelen aan professionalisering van leerkrachten met als doel integraal thematisch onderwijs.

De Tjotter

De Tjotter is een openbare basisschool in de Landstrekenwijk, die inspeelt op de multiculturele aspecten van de samenleving en vragen die de maatschappij stelt. De (ca. 235) leerlingen van “de Tjotter” komen voornamelijk uit de Landstrekenwijk en het Hollandse Hout en voor een klein deel uit de omliggende wijken. De Tjotter is een basisschool met in de basis degelijke traditionele elementen en daarnaast moderne lesmethodes. De Tjotter heeft de ambitie meer te halen uit haar techniekonderwijs en wil graag betere matches maken tussen de expertise van de eigen leerkrachten en die van externe professionals. In combinatie met de leerlijn De Culturele Haven die al reeds wordt uitgevoerd op de school.

De Windroos

OBS De Windroos is een school die toegankelijk is voor ieder kind ongeacht de politieke of levensbeschouwelijke opvatting van de ouders. De school ligt in het noordelijke deel van Lelystad in de wijk ‘het Karveel’. De Windroos telt op dit moment 230 leerlingen die vooral uit de wijk het

Karveel komen. Tevredenheid, in brede zin van het woord, van kinderen, ouders en medewerkers is een belangrijk ijkpunt. De Windroos: heeft de ambitie om zaakvakken, techniek en cultuur met elkaar te integreren. Daarnaast wil de school het leerkrachtenteam professionaliseren op het gebied van lesontwerpen om los van een methode te kunnen werken en wil de school graag de expertise van ouders koppelen aan haar kunst, cultuur en techniekonderwijs.

4. Monitoring en Evaluatie

In de opzet en uitvoering van het project is monitoring en evaluatie op voorhand geborgd in het proces omdat er binnen het proces zelf cyclisch gewerkt wordt waarin test en bijstelling een onderdeel van het proces zelf zijn. De projectleider monitort de voortgang van het project door tijd, kosten en kwaliteit in het oog te houden.

Eens per jaar is er een regiegroep vergadering waar de voortgang op hoofdlijnen van het project wordt besproken en het project geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Om de resultaten en leerprocessen te monitoren en te delen met de rest van de provincie maakt FleCk filmpjes of andere content waarin de resultaten en inzichten worden gedeeld met de rest van de provincie.

5. Toelichting op de begroting

Wij willen de projectleiding, pr- en communicatie, alsook de organisatiekosten efficiënt realiseren en waar mogelijk vanuit bestaande structuren. Daar waar kostenbesparende samenwerking mogelijk is door slim samen te werken of koppeling van ons project met andere initiatieven, doen we dit. Geld wordt zoveel mogelijk ingezet op plaatsen waar resultaat te verwachten is.

Naast de subsidie van het Fonds, zetten FleCk, Kubus, Meerpaal en de drie scholen zowel uren als eigen middelen in. Dit betreft activiteiten die passen bij de reguliere opdracht van de organisaties. FleCk zet uren van de eigen adviseurs in voor het begeleiden van het ontwerpproces en de uitvoer is ontwikkeling van teamtrainingen. FleCk investeert qua middelen in uren van de projectleider (5/8 van de kosten) en in kennisdeling en communicatie & PR. Kubus en Meerpaal faciliteren in uren van de eigen consultants en kunstvakdocenten voor deelname aan de ontwerpessies en uitrol naar nieuwe scholen buiten de drie ontwerpsscholen. Kubus en Meerpaal investeren qua middelen in uren van de projectleider, Kubus 2/8 van de kosten en De Meerpaal 1/8 van de kosten). De drie scholen faciliteren uren van de leerkrachten die deelnemen aan de ontwerpessies, de teamtrainingen en coaching on the job. De drie scholen investeren in middelen met eigen scholingsbudget in de professionalisering van de eigen leerkrachten. Alle partners faciliteren daarnaast de eigen uren voor deelname aan de regiegroep.

Over de diverse posten in de begroting:

- Bij de personele lasten: een projectleider tegen een tarief van 60 euro, 40 weken per jaar, 6 uur per week. Dat is degene die het project daadwerkelijk trekt, leidinggeeft, schakelt tussen en afspraken maakt met de partners, monitort, middelen beheert en verantwoording verzorgt aan derden. Deze projectleider leidt als 'meewerkend voorman/-vrouw' de invulling van de bouwstenen.
- De betrokken partners leveren ontwikkelaars die samen met de adviseurs van FleCk en projectleider de bouwstenen gaan ontwikkelen. Er worden in totaal 12 bouwstenen

ontwikkeld. Voor 1 bouwsteen (lessenserie en/of activiteiten op maat gemaakt voor 3 scholen) rekenen we 45 uur ontwikkeltijd. In principe gaan 1 of 2 educatoren, leerkrachten, experts of mediakunstenaars per bouwsteen aan de slag.

- Voor het ontwikkelen en uitvoeren van 1 teamtraining rekent FleCk 16 uur a 79 euro per uur. De teamtrainingen zijn op maat gemaakt en afgestemd op de leervragen van de scholen. De tijd die leerkrachten besteden aan deelname van de trainingen is ook gekapitaliseerd. Daarnaast betalen de scholen een bedrag van 500 euro (voor 4 uur) of 750 euro (voor 6 uur) voor deelname aan de training.
- Voor de uitrol en implementatie van het project op nieuwe scholen: 15 uur per nieuwe school. Wij verwachten drie nieuwe scholen te bereiken met het project gedurende de looptijd van de eerste drie jaar. Deze kosten worden gedragen door de culturele instellingen.
- Voor de coaching on the job op de drie ontwerp scholen: 4 uur per bouwsteen per school voor de kunstvakdocent.
- Voor de deskundigheidsbevordering van de culturele instelling en lichte ondersteuning van servicedesignbureau Zeewaardig: 1000 euro per jaar. Hiervoor doen het ontwikkelteam en FleCk een beroep op ongeveer 10 uur externe begeleiding per jaar.
- Voor de materiele kosten willen we 10% van de gevraagde subsidie bij het FCP inzetten voor aanschaf van materialen op het gebied van nieuwe media. Denk aan iPads, 3D printers, softwarepakketten, al naar gelang de mediakunstvormen waar we op willen gaan inzetten.
- De prototypes zijn de kosten voor het testen van de bouwstenen in de klas: de vakdocenten, excursiekosten, monitoring van het lesmateriaal etc. We rekenen met een budget van 500 euro voor de prototypetest van elke bouwsteen op iedere school.
- FleCk vindt het een bijzonder traject om met servicedesign in het primair onderwijs aan de slag te gaan en zal een deel van haar reguliere subsidie voor provinciale kennisdeling inzetten om het ontwikkelproces deelbaar te maken en met good practises uit dit project andere scholen in Flevoland te inspireren
- Tot slot is er een kleine post onvoorzien.